

Afdoend onderzoek

Marinehospitaalterrein te Overveen

Samenvatting

Voor het Marinehospitaalterrein te Overveen worden ruimtelijke plannen voorbereid. Het voornemen is om op het huidige Marinehospitaalterrein nieuwe woningen te realiseren. Voor de realisatie van de woningen wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde planten en dieren. In 2006 is een quick scan ecologie en een afdoend onderzoek uitgevoerd. Op basis van het afdoend onderzoek is een ontheffing van de Flora- en Faunawet aangevraagd. De Dienst Regelingen heeft indertijd een positieve afwijzing gegeven.

Momenteel wordt de procedure om te komen tot nieuwbouw weer opgestart. Een nieuw onderzoek naar een aantal soorten en soortgroepen is noodzakelijk om de effecten te bepalen van de geplande ontwikkelingen.

Uit de inventarisatie blijkt dat er geen effect is te verwachten op beschermde natuurwaarden. Er is geen ontheffing van de Flora en Faunawet nodig en er is geen vergunning van de Natuurbeschermingswet nodig. Voor het project hoeft geen verklaring van geen bedenkingen te worden gevraagd.

Inhoud

- 3 — **Aanleiding**
- 4 — **Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden**
- 6 — **Werkwijze: technieken, veldbezoeken & omstandigheden in het veld**
- 10 — **Waarnemingen: veldgegevens en literatuur**
- 16 — **Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden**
- 18 — **Conclusie en advies**
- 19 — **Bronnen**
- 20 — **Bijlage**

Colofon

Opdrachtgever AM
Projectnummer 13.051
Datum 15 september 2014
Auteur T. Ursinus
Gecontroleerd P.J.H. van der Linden
Status definitief

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

H 01

Aanleiding

Voor het Marinehospitaalterrein te Overveen worden ruimtelijke plannen voorbereid. Het voornemen is om op het huidige Marinehospitaalterrein nieuwe woningen te realiseren. Voor de realisatie van de woningen wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde planten en dieren. In 2006 is een quick scan ecologie en een afdoend onderzoek uitgevoerd. Op basis van het afdoend onderzoek is een ontheffing van de Flora- en Faunawet aangevraagd. De Dienst Regelingen heeft indertijd een positieve afwijzing gegeven. Momenteel wordt de procedure om te komen tot nieuwbouw weer opgestart. Een nieuw onderzoek naar een aantal soorten en soortgroepen is noodzakelijk om de effecten te bepalen van de geplande ontwikkelingen, de eerdere onderzoeken zijn door de loop van de tijd niet meer bruikbaar.

In de voorliggende notitie wordt een afdoend onderzoek gepresenteerd naar vleermuizen en vogels. Waarnemingen van andere - minder strikt beschermde soorten - zijn voor zover relevant eveneens genoteerd. Het onderzoek naar vleermuizen en vogels is gestart in september 2013 en afgerond in het voorjaar van 2014.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de werkzaamheden, die nodig zijn om te komen tot de gewenste ontwikkelingen. Daarbij is naast het plangebied sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving.

Globale ligging van het plangebied.

Ligging Natura 2000 gebied ten opzichte van het plangebied.

De Ecologische Hoofdstructuur.

Het plangebied ligt tussen de Zijlweg en de spoorlijn naar Zandvoort. De locatie ligt volledig binnen de bebouwde kom, maar ligt eveneens al verscheidene jaren braak. Op korte afstand van het plangebied - aan de overzijde van de Bloemendaalseweg - ligt het Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid. Delen van dit gebied zijn tevens aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid

Kennemerland-Zuid is een uitgestrekt duingebied aan de zuidkant van het Noordzeekanaal. Het is een reliëfrijk en landschappelijk afwisselend gebied, dat grotendeels bestaat uit kalkrijke duinen. De overgang tussen de kalkrijke jonge duinen en ontcalciteerde oude duinen ligt ter hoogte van Zandvoort. Dit levert een soortenrijke en kenmerkende begroeiing op, met duinroosvegetaties in het open duin, duingraslanden, vochtige en droge duinvalleien, plasjes, goed ontwikkelde struwelen en diverse vormen van duinbossen. Vegetaties van vochtige en natte duinvalleien komen met name voor ten zuiden van Zandvoort, waarvan het Houtglob het best ontwikkelde kalkrijke, natte duinvallei is. Het areaal kalkrijk duingrasland is vooral rondom Zandvoort groot. Hier komen voorbeelden van het zeedorpenlandschap voor. De oudere duinen van het zuidoostelijk gedeelte herbergen goed ontwikkeld kalkarm duingrasland. Ook zijn er in het zuidelijke puntje en ter hoogte van Zandvoort, paraboolduincomplexen aanwezig. Het Kennemerstrand is de enige locatie langs de Hollandse vastelandsduinen waar een jonge strandvlakte met embryonale duinen en een uitgestrekte oppervlakte met kalkrijke duinvalleien aanwezig zijn. Aan de binnenduintrand zijn diverse landgoederen aanwezig. Hier zijn een aantal oude buitenplaatsen gelegen, die voor een aanzienlijk deel bebost zijn met naaldbos en loofbos, waaronder oude bossen met rijke stinzefflora.

Ecologische Hoofdstructuur

Met de Ecologische Hoofdstructuur wordt een netwerk van gebieden vorm gegeven. Gebleken is dat planten en dieren in zo'n netwerk meer kans op overleven hebben dan in afzonderlijke en geïsoleerd liggende gebieden. De Ecologische Hoofdstructuur bestaat uit kerngebieden en verbindingszones.

Soortenfiche - vleermuizen

Vleermuizen zijn nachtactieve zoogdieren. Het zijn de enige vliegende zoogdieren en ecologisch een succesvolle soort. Na de knaagdieren is het de meest diverse en soortrijke groep zoogdieren. Verreweg de meeste soorten worden aangetroffen in Zuid-Amerika. In Nederland zijn tegenwoordig zeventien soorten inheems; de grote hoefijzerneus is in Nederland uitgestorven. De Nederlandse vleermuizen leven allemaal van insecten, omdat deze prooidieren in de wintermaanden afwezig zijn, is een specifieke overlevingsstrategie nodig. De vleermuizen gaan medio oktober tot maart/april in winterslaap. De lichaamstemperatuur daalt sterk en de ademhaling en hartslag is vrijwel tot nul gezakt.

Voor de oriëntatie tijdens de vlucht en voor het vangen van de prooi gebruikt de vleermuis een echolocatie. Door de neus of de open mond wordt een ultrasone geluid uitgestoten en via de teruggekaatste geluidsgolven oriëntereerd de vleermuis zich in haar omgeving. Door het Dopplereffect heeft het teruggekaatste geluid een iets andere frequentie dan het oorspronkelijke geluid. Uit onderzoek is gebleken dat de ultrasone geluiden in grote mate soortspecifiek zijn. Dat maakt dat bijna alle vleermuizen op geluid - al dan niet na analyse - te onderscheiden zijn. Het verschil in geluid tussen de gewone grootoorvleermuis en de grijze grootoorvleermuis en het verschil in geluid tussen de Brandts en de Baardvleermuis zijn marginaal en niet voldoende voor een zekere determinatie op geluid. Deze dieren zijn alleen op naam te brengen na vangst van de dieren. De lichaamsmaten of de vorm van de penis (Brandts versus Baardvleermuis) helpen de soort op naam te brengen. De grijze grootoorvleermuis is zeer zeldzaam en komt slechts op enkele plekken in Noord-Brabant en Limburg voor. Waarschijnlijk is de Brandts vleermuis ook zeer zeldzaam.

Vleermuizen hebben een frequentie-modulatie (FM) -een geluid dat van hoge frequentie afzakt naar een lage frequentie. Soms eindigt het geluid met een bijna constante frequentie (CF). Daarbij vertonen verschillende vleermuizen een droog geluid, dat is een geluid dat snel van frequentie verandert. Bij soorten met een nat geluid is het verschil in frequentie te hogen als twee tonen, hierbij is toonkwaliteit waar te nemen. Op een smalle band is het geluid van de specifieke vleermuis het duidelijkste waar te nemen -dit is de piekfrequentie. Daarnaast is er sprake van ritme tussen de verschillende geluiden.

Op basis van het ritme en de piekfrequentie kan de soort gedetermineerd worden. Als deze duidelijk verschillen van andere soorten is dat in het veld herkenbaar en te herleiden tot een soort. Een groot vleermuisen -de myoten- zit qua frequentie en ritme zeer dicht bij elkaar. Hiervoor is analyse van het geluid op de computer noodzakelijk. Om deze analyse mogelijk te maken wordt het geluid vertraagd opgenomen (i.c. time-expansion). Standaard worden de soorten in hetrodine gedetermineerd.

	24-9-2013	2-10-2013	17-5-2014	7-6-2014
Temperatuur				
minmaal	11.9	8.9	7.3	12.8
maximaal	18.2	16.1	20.8	28.0
Neerslag	0	0	0	< 0.05
Windsnelheid	1 Bft	4 Bft	2 Bft	3 Bft

Technieken

Voor de afdoende inventarisatie van beschermde soorten is het van belang dat deze worden uitgevoerd volgens enkele regels. Het gaat om voldoende inspanning met geschikte technieken in het optimale seizoen en door gekwalificeerd personeel. Voor verschillende soorten zijn protocollen verschenen, of kan worden teruggevallen op wetenschappelijke literatuur gericht op het inventariseren van soorten. Daarnaast zijn er voor een beperkte lijst soorten, zogenoemde soortenstandaards verschenen. Voor het inventariseren van beschermde soorten gebruikt Els & Linde de verschillende genoemde bronnen, aangevuld met terrein- en soortkennis van de ecooloog.

Belangrijk onderdeel van een afdoend onderzoek is dat de gebruikte techniek op de juiste manier wordt vastgelegd, zodat het onderzoek is te reproduceren.

Vleermuizen

Voor vleermuizen is een protocol opgesteld door de Gegevensautoriteit Natuur in overleg met de Zoogdiervereniging. Voor het onderzoek wordt de meest recente versie van het protocol gehanteerd. De gebruikte apparatuur is een Pettersson D240x. Voor de opname wordt een Ediol gebruikt. Waar nodig worden de opgenomen geluiden achteraf geanalyseerd (Batsound, Raven). De onderzoeken starten allemaal ruim voor zonsopgang en eindigen rond middernacht. Als er aanleiding is wordt de volgende ochtend gezocht naar zwermende dieren (bijvoorbeeld als een meer omvangrijk gebied wordt onderzocht waarbinnen onvoldoende zicht is op de potentiële uitvliegopeningen).

Bosuil

Het onderzoek naar de bosuil wordt uitgevoerd in de avondschemering en in de eerste uren van de avond. Daarbij wordt regelmatig de territoriumroep, afgewisseld met de alarmroep van de soort afgespeeld via een mp3-speler met geluidsbox. De reacties van de territoriale mannetjes op het afgespeelde geluid, zijn bepalend voor de aanwezigheid van een bosuil. Elk roepend mannetje vertegenwoordigt een territorium of een broedpaar. Daarnaast wordt tijdens het onderzoek gezocht naar braakballen en krijtsporen, die de aanwezigheid van een nestplaats aannemelijk maken.

Inventarisatie

In de tabel 1 is een overzicht gegeven van de weersomstandigheden tijdens de veldonderzoeken. Voor het bepalen van de weergegevens wordt gebruik gemaakt van de data die door de KNMI wordt verzameld, zo nodig aangevuld met waarnemingen ter plekke. Tijdens de veldbezoeken waren de omstandigheden voldoende voor een betrouwbaar resultaat.

Planten

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde planten soorten. Hierbij zijn de verschillende plantensoorten en vegetatiestructuren binnen het plangebied onderzocht. Tijdens het afdoende onderzoek zijn geen beschermde planten soorten aangetroffen. Deze zijn ook niet te verwachten.

Vogels

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats. Tijdens de inventarisatie is gelet op bewoonde nesten, nestholten in bomen, bedelende jonge vogels, baltsende vogels en ander territorium gedrag. Daarnaast is gezocht naar verse uitwerpselen, zoals witte kalkspetters en strepen, eierschalen, ruiveren, plukplaatzen en andere prooiresten. Tijdens het afdoende onderzoek zijn geen vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied aangetroffen.

Vleermuizen

Tijdens de inventarisatie naar vleermuizen, is gezocht naar het voorkomen van vaste verblijfplaatsen binnen het plangebied. De belangrijkste vaste verblijfplaatsen die in theorie binnen het plangebied aanwezig zijn; winterverblijfplaatsen, zomerkolonies, vliegroutes en paarterritoria. In voorkomende gevallen kunnen – voor de soort essentiële – jachtgebieden eveneens als een vaste verblijfplaats gelden.

Voor het zoeken naar de zomerkolonies van vleermuizen is de periode van mei tot half juli de optimale onderzoekstijd. Voor de (kraam) kolonies is het noodzakelijk minimaal tweemaal, met een interval van drie weken, te inventariseren. Vleermuizen gebruiken verschillende verblijfplaatsen naast elkaar, terwijl de verblijfplaatsen niet continue gebruikt worden.

De vaste vliegroutes zijn als twee afzonderlijke typen te verdelen; enerzijds de routes die hoog frequent gebruikt worden en anderzijds de vliegroutes naar de winterverblijven. Het onderzoek naar de vliegroutes tussen kolonieplek en jachtgebied zijn gelijktijdig met de inventarisaties van de kolonies uitgevoerd.

Verschillende soorten bezetten in de nazomer een paarterritorium. Deze kunnen onderzocht worden in de periode september tot en met de tweede helft van oktober. In die periode start tevens de migratie naar de winterverblijven.

Bosuil

De bosuil is geïnventariseerd door in de avondschemering en de eerste uren van de avond, lopend het plangebied te doorkruisen. Daarbij is regelmatig de territoriumroep, afgewisseld met de alarmroep van de bosuil, afgespeeld via een mp3 speler met geluidsbox. Door het afspelen van de territoriumroep worden de mannetjes uitgedaagd. De inventarisaties naar de bosuil zijn gelijktijdig met het onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd. Tijdens de inventarisaties is voldoende inzicht verkregen in het voorkomen van territoriale mannetjes in de omgeving.

H 04 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Najaarsinventarisatie vleermuizen - 24 september 2013

De inventarisatie is voornamelijk gericht op het zoeken van paarterritoria van vleermuizen. Tijdens de inventarisatie is gezocht naar roepende mannetjes binnen het plangebied en de directe omgeving. Vleermuizen maken de locatie van hun paarverblijf kenbaar door het uiten van baltsroepen.

Het onderzoek naar de paarterritoria is ongeveer een half uur voor zonsondergang – omstreeks 18:50 uur – gestart. Het plangebied en de directe omgeving zijn lopend doorkruist, waarbij gelet is op de aanwezigheid van roepende mannetjes. Ongeveer een half uur na zonsondergang zijn verspreid langs de Bloemendaalseweg, roepende mannetjes van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) gehoord. Aansluitend is langs de Zijlweg en de Bijdorplaan tevens een roepend mannetje van de gewone dwergvleermuis gehoord. De mannetjes zijn vliegend waargenomen waardoor de locatie van een paarverblijfplaats moeilijk is vast te stellen. Ongeveer een uur na zonsondergang zijn tussen de begroeiing langs het plangebied ruige dwergvleermuizen (*Pipistrellus nathusii*) gehoord. De soort werd later op de avond tevens boven het plangebied aangetroffen. Van de ruige dwergvleermuis zijn geen roepende mannetjes gehoord.

Tijdens de inventarisatieavond zijn geen roepende mannetjes binnen het plangebied gehoord. Binnen het plangebied zijn geen paarterritoria van vleermuizen aangetroffen.

Najaarsinventarisatie vleermuizen - 2 oktober 2013

Het onderzoek naar de paarterritoria is ongeveer een half uur voor zonsondergang – omstreeks 18:40 uur – gestart. Tijdens de inventarisatie zijn het plangebied en de directe omgeving lopend doorkruist, waarbij is gelet op de aanwezigheid van roepende mannetjes. Ongeveer een half uur na zonsondergang is langs de Bloemendaalseweg één roepend mannetje van de gewone dwergvleermuis gehoord. Aansluitend zijn langs de Zijlweg twee roepende mannetjes van de gewone dwergvleermuis gehoord. De mannetjes zijn vliegend waargenomen waardoor de locatie van een paarverblijfplaats moeilijk is vast te stellen.

Ongeveer een uur na zonsondergang zijn boven het plangebied ruige dwergvleermuizen gehoord. De soort foerageerde voornamelijk tussen de begroeiing. Van de ruige dwergvleermuis zijn geen roepende mannetjes gehoord.

Tijdens de inventarisatieavond zijn binnen het plangebied geen roepende mannetjes gehoord. Binnen het plangebied zijn geen paarterritoria van vleermuizen aangetroffen.

Voorjaarsinventarisatie vleermuizen - 17 mei 2014

Tijdens de inventarisatie is gezocht naar het voorkomen kraamkolonies van vleermuizen binnen het plangebied. Hierbij is binnen het plangebied gezocht naar uitvliegende vleermuizen.

De inventarisatie is ongeveer een half uur voor zonsondergang - omstreeks 20:50 uur - gestart. Tijdens de inventarisatie is als eerste gepost bij het gebouw langs de westzijde van het Marinehospitalterrein. Ongeveer een kwartier na zonsondergang zijn enkele gewone dwervleermuizen aan de noordzijde van het gebouw waargenomen. De dieren vlogen over het dak van het gebouw richting het noorden. In totaal zijn zo'n acht gewone dwergvleermuizen geteld. De verblijfplaats van de gewone dwergvleermuizen kon vanwege het slechte zicht op het gebouw niet worden vastgesteld.

Omstreeks 22:15 uur is een laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) langs de oostzijde van het gebouw waargenomen. De soort foerageerde hier lange tijd boven het open terrein. De laatvlieger is later op de avond op verschillende plekken langs het plangebied waargenomen. Tussen de bomen ten westen langs het plangebied is een foeragerende gewone dwergvleermuis gehoord.

Tijdens de inventarisatieavond zijn binnen het plangebied geen uitvliegende vleermuizen waargenomen.

Inventarisatie bosuil - 17 mei 2014

De inventarisatie naar de bosuil is gelijktijdig met de inventarisatie naar vleermuizen uitgevoerd. Het plangebied en de directe omgeving zijn tijdens de schemering en de donkeren uren daarna, lopend doorkruist. Daarbij is regelmatig de territoriumroep, afgewisseld met de alarmroep van de bosuil afgespeeld via een mp3 speler met geluidsbox. Daarnaast is gezocht naar braakballen en krijtsporen die een aanwezige nestplaats aannemelijk maken. Tevens is geluisterd naar krijsende vogels.

De Bosuil die in 2006 aanwezig was, is niet meer aangetroffen. Waarschijnlijk omdat de boom met de holte indertijd gekapt moest worden (i.v.m. veiligheid).

Voorjaarsinventarisatie vleermuizen - 7 juni 2014

Tijdens de inventarisatie is wederom gezocht naar het voorkomen kraamkolonies van vleermuizen binnen het plangebied. Hierbij is binnen het plangebied gezocht naar uitvliegende vleermuizen.

De inventarisatieavond is ongeveer drie kwartier voor zonsondergang gestart. Tijdens de inventarisatie is als eerste gepost bij het gebouw langs de westzijde van het Marinehospitalterrein. Ongeveer een kwartier na zonsondergang zijn de eerste gewone dwergvleermuizen aan de noordzijde van het gebouw waargenomen. De soort vloog over het dak van het gebouw richting het noorden. Tijdens deze waarnemingen is getracht om de vliegroute van de gewone dwergvleermuizen vast te stellen, zodat de locatie van de verblijfplaats kon worden achterhaald. Tijdens de inventarisatie is gebleken dat de gewone dwergvleermuizen uit de richting van de Zijlweg - ten oosten van het plangebied - vlo-

gen. Vermoedelijk heeft de soort een vaste verblijfplaats in één van de woningen langs de Zijlweg - ten oosten van het plangebied.

Langs de Bloemendaalseweg is later op de avond nog een enkele gewone dwergvleermuis gehoord. Tijdens de inventarisatieavond zijn geen uitvliegende vleermuizen waargenomen.

Inventarisatie bosuil - 7 juni 2014

De inventarisatie naar de bosuil is gelijktijdig met de inventarisatie naar vleermuizen uitgevoerd. Het plangebied en de directe omgeving zijn tijdens de schemering en de donkeren uren daarna, lopend doorkruist. Zoals bij de voorgaande inventarisatieavonden is regelmatig de territoriumroep, afgewisseld met de alarmroep van de bosuil afgespeeld. Daarnaast is gezocht naar braakballen en krijtsporen en is geluisterd naar krijsende vogels.

De bosuil is tijdens de inventarisatie niet waargenomen.

Overige

Tijdens de inventarisaties is een levendbarende hagedis aangetroffen op een verharding binnen het plangebied. Er is tijdens de eerste inventarisatie (in 2006) vrij uitgebreid onderzoek gedaan naar beschermde planten en beschermde dieren (o.a. kamsalamander). Tijdens de veldbezoeken in 2013/2014 was er geen aanleiding te veronderstellen dat er beschermde planten konden voorkomen. Ook het voorkomen van de kamsalamander wordt - mede gelet op de huidige verspreiding - niet waarschijnlijk geacht.

Binnen het plangebied zijn geen beschermde planten aangetroffen. Gezien de huidige begroeiing met verschillende delen ruigere vegetatie zijn deze ook niet te verwachten. Andere beschermde soorten - anders dan vermeld - zijn niet te verwachten gezien de opbouw en de begroeiing van het terrein.

H 05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden, om de veranderingen te kunnen bereiken. Voor zover planlocaties binnen de Ecologische Hoofdstructuur, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde Natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grond waterstromen een effect veroorzaken.

Vleermuizen

Uit de resultaten van het afdoende onderzoek naar vleermuizen, is gebleken dat binnen het plangebied geen vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Uit de vliegroute van de gewone dwergvleermuis valt te concluderen dat langs de Bloemendaalseweg en de Zijlweg, mogelijk een vaste verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig is. In het najaar van 2013 zijn tevens langs de Bloemendaalseweg en de Zijlweg, roepende mannetjes van de gewone dwergvleermuis gehoord wat de aanwezigheid van een paar-verblijfplaats in één van de woningen aannemelijk maakt. Van de laatvlieger zijn tijdens de inventarisatieavond op 17 mei 2014, vier dieren geteld. De laatvliegers zijn verspreid langs het plangebied waargenomen. Vanwege het late tijdstip van uitvliegen, kon de vliegroute c.q. een vaste verblijfplaats van de laatvlieger, niet worden vastgesteld.

Bosuil

Uit het afdoende onderzoek is gebleken dat binnen het plangebied geen vaste verblijfplaats van de bosuil aanwezig is. Tijdens de inventarisatie zijn geen territoriale mannetjes gehoord. Binnen het plangebied zijn geen braakballen of krijtsporen aangetroffen.

Planten en vogels met een vaste verblijfplaats

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en vogels met een vaste verblijfplaats. Beschermde planten en vogels met een vaste verblijfplaats, zijn tijdens het afdoende onderzoek niet aangetroffen.

Natuurbeschermingswet

De duinen - aan de overzijde van de weg - vallen binnen de Natura 2000. Er wordt geen verandering in de grondwaterstromen verwacht. Daarnaast is de invloed van woningen buiten het Natura 2000 gebied marginaal aanwezig. Theoretisch is er iets meer recreatie en is er een niet significante toename van de depositie van stikstofverbindingen. Deze effecten hebben geen invloed op de doelstellingen van het Natura 2000 gebied.

Ecologische Hoofdstructuur

De duinen zijn eveneens aangewezen als ecologische hoofdstructuur. De bescherming van de ecologische hoofdstructuur kent geen externe werking. Verder is de ontwikkeling niet zo groot schalig dat een effect is te verwachten.

Conclusie en advies

Voor het Marinehospitaalterrein te Overveen worden ruimtelijke plannen voorbereid. Het voornemen is om op het huidige Marinehospitaalterrein nieuwe woningen te realiseren. Voor de realisatie van de woningen wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde planten en dieren. In 2006 is een quick scan ecologie en een afdoend onderzoek uitgevoerd. Op basis van het afdoend onderzoek is een ontheffing van de Flora- en Faunawet aangevraagd. De Dienst Regelingen heeft indertijd een positieve afwijzing gegeven. Momenteel wordt de procedure om te komen tot nieuwbouw weer opgestart. Een nieuw onderzoek naar een aantal soorten en soortgroepen is noodzakelijk om de effecten te bepalen van de geplande ontwikkelingen.

Het afdoende onderzoek naar vleermuizen en de bosuil is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol en andere handleidingen voor goede inventarisaties.

Uit de resultaten van het afdoende onderzoek naar vleermuizen en de bosuil is gebleken dat binnen het plangebied geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en de bosuil aanwezig zijn. Er is geen ontheffing van de Flora en Faunawet nodig.

Natuurbeschermingswet

Er is geen significant effect op de Natura 2000 gebieden. Er is daarom geen ontheffing noodzakelijk.

Ecologische Hoofdstructuur

Er zijn geen effecten te verwachten op de ecologische hoofdstructuur. Er is geen wijziging van de ruimtelijke verordening nodig.

Bronnen

Herder, J. (2010) Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen, Landschap Noord-Holland & Stichting RAVON.

Hoogeboom, D. (i.p.) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. Landschap Noord-Holland & NOZOS.

Kapteyn, K (1995). Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.

Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2008-2009. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN) & Landschap Noord-Holland.

www.waarneming.nl

www.ravon.nl

www.minlnv.nl

www.provincienoordholland.nl

Inventarisatie najaar 2013

Doel: inventariseren paarterritoria

Waarneming: ● Roepende mannetjes van de gewone dwergvleermuis

● Jagende ruige dwergvleermuizen

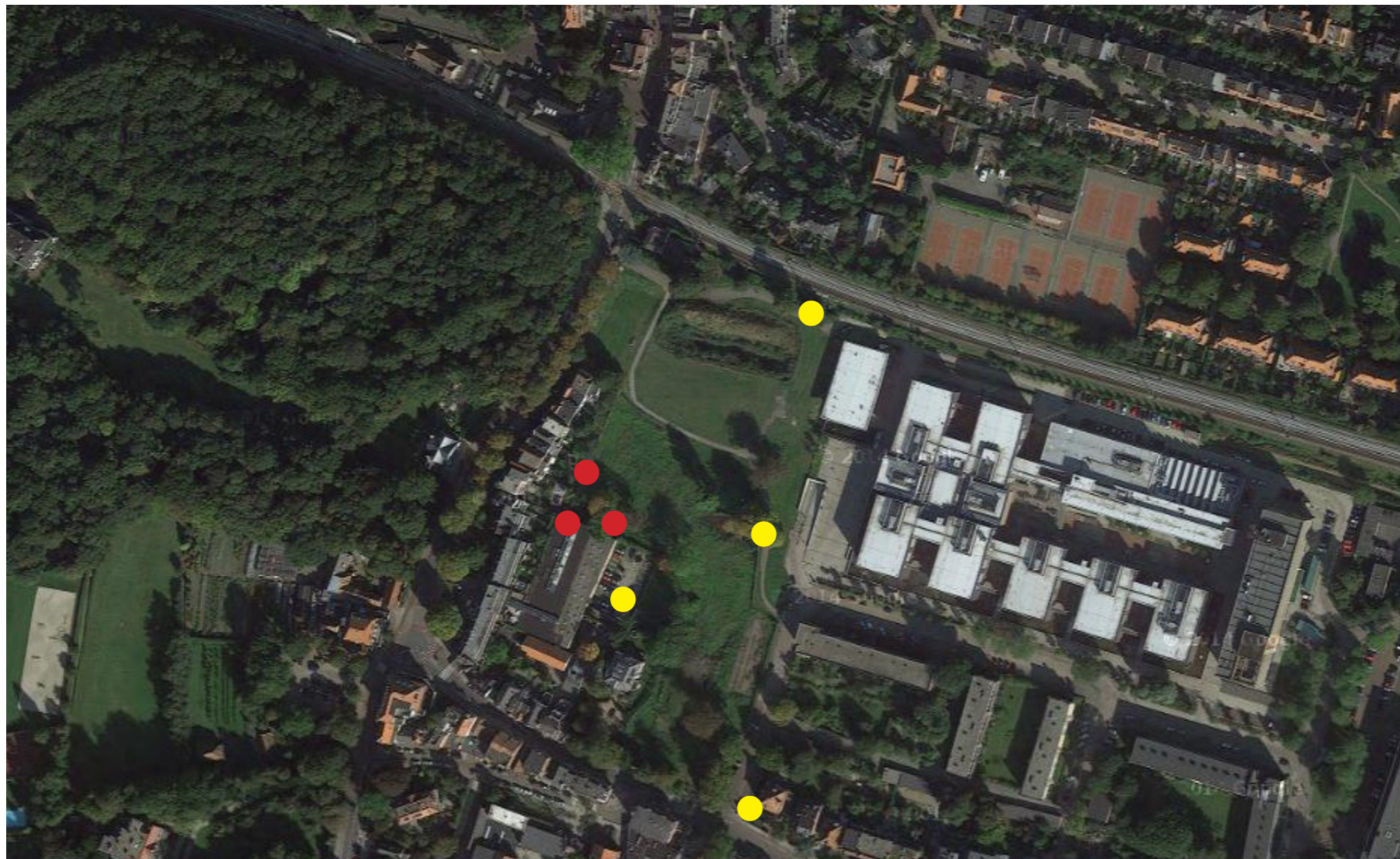

Inventarisatie najaar 2013

Doel: inventariseren paarterritoria

Waarneming: ● Roepende mannetjes van de gewone dwergvleermuis

● Jagende ruige dwergvleermuizen

Inventarisatie voorjaar 2014

Doel: inventariseren zomerkolonies vleermuizen en verblijfplaats bosuil

Waarneming: ● Jagende gewone dwergvleermuizen

● Jagende laatvliegers

Inventarisatie voorjaar 2014

Doel: inventariseren zomerkolonies vleermuizen en verblijfplaats bosuil

Waarneming: ● Jagende gewone dwergvleermuizen

➔ Vliegroute gewone dwergvleermuizen